No. 7. 1862.

...EUWENS EN ZOO... GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 16 Januarij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte en doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Middelburg 15 Januarij.

De ministeriële krisis is nog niet geëindigd.

De zeer onwaarschijnlijke geruchten, door eenige dagbladen verspreid, worden heden door de Rotterdamsche courant met een vermeerderd: De heer Thorbecke zou op eene portefeuilje niet gesteld zijn, maar eerder genegen de hooge waardigheid van vice-president van den raad van state te aanvaarden. Vermoedelijk is dit berigt even voorbarig als hetgeen de Utrechtsche courant onlangs mededeelde omtrent het antwoord dat die heer geven zou, indien hij tot de vervulling van het ministerambt werd geroepen. Voorbarigheid en onvoorzigtigheid zijn zeker niet in zulke mate eigenschappen van den heer Thorbecke.

De gisteren hier aangekomen landmail uit Nederlandsch Oost-Indië bragt berigten uit Batavia mede tot 30 november. Zij zijn van zeer ondergeschikt belang.

Het overzigt van het Bataviaasch handelsblad deelen wij volgens gewoonte mede. Wij doen dat niet zoo zeer om het belang der daarin vermelde feiten, alswel om onze lezers op de hoogte te houden van de uitingen der oost-indische journalistiek. Daarom moet echter bij de stem van dat blad ook eene andere, die van den Javabode, gehoord worden. Beide stukken vindt men onder het opschrift Koloniën in dit nommer.

Uit de troonrede, waarmede de koning van Pruissen gisteren de beide kamers van den landdag geopend heeft, blijkt van vredelievende wenschen voor den bloei van Pruissen en de minnelijke schikkingen der thans bestaande geschillen in Keurhessen, en met betrekking tot de kwestie der hertogdommen. Met het oog op den inwendigen toestand wordt gezegd dat de ontwikkeling der staatsinstellingen aan de ontwikkeling van het vaderland moet dienstbaar zijn. De koning zal nooit toestaan dat de ontwikkeling van het staatsleven het regt der kroon of de veiligheid des lands in gevaar brengt.

Onder de buitenlandsche berigten vindt men van deze rede een beknopt overzigt.

Aan muzikaal genot leverde deze winter voor Middelburgs ingezetenen tot nog toe zeer weinig op. Na het verdienstelijke koncert den 19 december door het muziekgezelschap „Uit kunstliefde" gegeven, bleven instrumenten en stemmen langen tijd zwijgende, tot dat de zangvereeniging „Tot oefening en uitspanning" maandag die stilte verbrak. Gelukkig was het door haar aan de donateurs en hunne dames gegeven koncert van een gehalte dat het gemis aan andere eeniger mate vergoedde. We mogten er kennis maken met de begaafdheden van mejufvrouw S. S. Leupen, eene bekwame elève der koninklijke muziekschool te 's Gravenhage, die zich hier als zang-onderwijzeres heeft gevestigd. Die kennismaking was in allen deele bevredigend: de jeugdige zangeres mogt zich verheugen in ondubbelzinnige blijken van goedkeuring. Wij hopen dat zij in het vervolg niet alleen menig koncert zal opluisteren, maar dat haar onderwijs, ook tot bevordering van waren kunstzin alhier, goede vruchten zal dragen.

In de heden alhier gehouden zitting van den gemeenteraad is onder meerder een adres voorgelezen, gerigt aan den minister van koloniën. Daarin wordt vooreerst te kennen gegeven de belangstelling waarmede de raad heeft ontwaard dat er overwegingen aanhangig zijn om eenige veranderingen te brengen in het stelsel der veilingen van de Nederlandsche handelmaatschappij. Vervolgens worden, na meer in het breede de geschiedenis der veilingen in deze gemeente te hebben nagegaan, de belangen van Middelburg ernstig aanbevolen wanneer er eene uitbreiding van het aantal veilingen van goevernementswege mogt plaats hebben; en voor zoo ver daaraan voor alsnog geen gevolg mogt worden gegeven, de wensch uitgedrukt dat Middelburg de vroeger verloren regten weder moge erlangen.

Bij de kamer van koophandel en fabrieken alhier is ontvangen en ligt voor belanghebbenden ter inzage, eene gedrukte opgave omtrent den handel en scheepvaart van Groot-Brittanje en Ierland, over de maand en elf maanden, geëindigd den 30 november 1861.

---

* Men schrijft ons uit Vlissingen 14 dezer:

„Door het fanfarengezelschap Eensgezindheid alhier werd gisteren avond eene serenade gebragt aan den baas-timmerman H. van Loo, ter eere van zijne benoeming tot broeder der orde van den Nederlandschen leeuw."

---

* Uit Goes schrijft men ons 13 dezer.

„Gisteren is door de arrondissements-regtbank alhier uitspraak gedaan in eene zaak die veel gerucht heeft gemaakt: de diefstal van strandgoederen van de fransche brik St. Louis, van welke ik vroeger melding maakte.

„Daarbij is de persoon van J. R., landbouwer te Wissenkerke, veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf; 19 anderen tot 8 dagen en een persoon tot éénen dag gevangenis.

„Mijn vorig berigt, door de Goessche courant wedersproken als zouden uitsluitend behoeftigen zich aan den diefstal hebben schuldig gemaakt, wordt door dit vonnis volkomen bevestigd, daar de voornoemde landbouwer onder de zeer gegoeden gerekend wordt."

---

* Uit Zierikzee schrijft men ons 14 dezer:

„De hier bestaande gewoonte om de voordeur niet op slot te doen doch slechts op de klink te laten staan, heeft in de laatste dagen menigeen zijne paraplule gekost. Eindelijk had dit 's avonds ledigen der parapluiestanders zoo menigvuldig plaats, dat de justitie en policie zich de zaak hebben aangetrokken. Zondag avond werd dien ten gevolge eene vrouw, wier man parapluieën repareert en ruilt, met haar dochtertje gearresteerd, aangezien zij een der gestolen parapluiën had verkocht. De voordeuren worden nu natuurlijk (tot dat de eerste schrik over zal zijn) bij het vallen van den donkergoed gesloten."

Terwijl op Java langzamerhand de vele moeijelijkheden zijn weg geruimd, die de kina-kultuur in den weg stonden, en deze thans goed begint te gelukken, vernemen wij dat die kultuur, welke in de toekomst onberekenbare voordeelen belooft, ook de aandacht van Engeland heeft getrokken. Het eiland Java is onlangs bezocht geworden door dr. Anderson, direkteur van den hortus te Calcutta, ten einde aldaar persoonlijk de kina-kultuur in oogenschouw te nemen. De planten en zaden welke hem door het nederlandsch goevernement worden afgestaan, zullen door hem naar Britsch Indië worden overgebragt.

Maandag is ter gelegenheid van het russische nieuwjaar, bij H. M. de koningin-moeder in de kapel eene plegtige dienst gevierd, welke werd bijgewoond door de leden van het russische gezantschap en de zich te 's Gravenhage bevindende russische onderdanen. Op den middag had bij H. M. de receptie plaats der leden van de koninklijke familje en des namiddags familje-diner.

De minister van financiën heeft ter algemeene kennis gebragt, dat voor een kapitaal van tien millioen gulden aan muntbiljetten in omloop is, en dat tot verzekering van de verzilvering dier muntbiljetten de volgende kapitalen op de grootboeken der nationale schuld zijn ingeschreven, te weten: op het grootboek der 2½ per cents inschrijvingen een kapitaal van f 18,788,000, uitmakende, tegen den daarvoor bij art. 5 der wet bepaalden koers van 50 ten honderd, eene waarde van f 9,394,000, en op het grootboek der 3 per cents inschrijvingen een kapitaal van f 1,010,300, uitmakende, naar den daarvoor als boven bepaalden koers van 60 ten honderd, eene waarde van f 606,180, te zamen f 10,000,180.

Bij de uitvoering der geniewerken om en buiten Nijmegen worden vele merkwaardigheden te voorschijn gebragt, welke dagteekenen van de vroegste tijden. Zoo heeft men onlangs drie groote vazen of amphoren, benevens vele potten, munten enz. gevonden. Bij het graven van wegen in de helling van den berg delft men onderscheidene soorten van fraaije penningen op, waarvan vooral de romeinsche nog zeer duidelijk zijn. Al deze oudheden worden naar het rijks museum te Leiden opgezonden.

Door de kommissie, ingesteld tot het doen van voorstellen ter bepaling van het aandeel van elke der betrokken provinciën in de opbrengst der algemeene kollekte, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood in 1861, zijn den 19 der vorige maand staten vastgesteld van de verliezen boven die, welke uit de som van f 1,456,209.16½ reeds zijn vergoed, geleden door noodlijdenden, dien het ontbreekt aan middelen tot herstel van hun verlies, en wel tot het bedrag van f 8,133,29 in Noord-Brabant en f 40,233,98 in Gelderland, te zamen f 48,367,27. Daar de van onderscheidene kanten, buiten de opbrengst der voormelde kollekte, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood te zijner beschikking gestelde gelden, met inbegrip eener som van f 44,881.55½, nader aan hem overgemaakt door de kommissie te 's Gravenhage voor de algemeene verloting van voorwerpen van kunst en smaak ten zelfden behoeve, toereikend zijn ter vergoeding der voormelde nader vastgestelde verliezen, heeft de minister van binnenlandsche zaken, bij besluit van 10 dezer goedgevonden uit de te zijner beschikking zijnde gelden, ter geheele vergoeding dier verliezen, toe te kennen aan Noord-Brabant f 8,135,29 en aan Gelderland f 40,233,98.

Door dr. J. H. van den Broek, leeraar in de scheikunde bij de militaire geneeskundige school te Utrecht, wordt in het Handels- en effectenblad de verklaring afgelegd dat bij scheikundig onderzoek gebleken is dat het zoogenaamde Meidners Malz-extract niets is dan een der goedkoope biersoorten, zoo als die tegenwoordig in Duitschland bereid worden, en dat de meer kostbare mout vervangen is door aardappelmeel of eene goedkoope suikersoort; alsmede dat hem niets gebleken is van de aanwezigheid van geneeskrachtige zelfstandigheden. Ook het Hoffsche Malz-extract is, volgens een onderzoek in Duitschland ingesteld, slechts een gewoon bruin bier, waarin menseen weinig van een purgeermiddel, de vuilhout- of wegeboombast, benevens het drieblad heeft laten trekken.

„De slotsom van dit een en ander, zegt genoemde scheikundige, is derhalve dat de beide dusgenaamde Malz-extracten het, even als al de geheime geneesmiddelen, op de beurs van den verbruiker gemunt hebben; want ook Meidner verkoopt zijn extract 50 cent per fleschje van 4 maatjes 4 vingerhoeden (eene gewone wijn- of bierflesch houdt ongeveer 8 maatjes). Bovendien kan het Hoffsche Malz-extract gezegd worden niet onschadelijk voor de gezondheid te zijn, uit hoofde van het daarin aanwezige purgeermiddel."

Sedert eenige jaren wordt de stad Lyon kunstmatig van water voorzien, dat uit de Rhone boven de hoogste gedeelten der stad wordt opgepompt en door buizen verder wordt verspreid. Dit water wordt behalve voor huisselijk en fabrieksgebruik ook als beweegkracht aangewend. Men kan daar namelijk in elk huis en op elke verdieping eene waterkracht van 1 à 2 paardenkracht huren. Daarvoor is slechts de plaatsing van eene kleine turbine (horizontaal waterrad) noodig, die weinig geld kost.

Van deze beweegkracht wordt veel gebruik gemaakt. Het meest gelezen dagblad van Lyon, Le salut public, o. a. wordt op deze wijze gedrukt.

Op de Volksvlijt te Amsterdam is door den heer J. A. van Eyk een werkend model eener schotsche turbine door eene waterleiding op zeer eenvoudige wijze in beweging gebragt.

(*Arnh. courant.*)

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergunning verleend aan den hofmaarschalk jhr. mr. H. M. C. Clifford tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van het grootkruis der orde van de Waakzaamheid of van den Witten Valk, hem door den groothertog van Saksen-Weimar geschonken.

Nekrologie.

Zaturdag morgen overleed te Arnhem in 71jarigen ouderdom de heer J. de Breet, een niet onbekend letterkundige en voorheen niet onverdienstelijk dichter, lid van het letterkundig genootschap V. W., vervaardiger van het bekende „Volledig feestboek" en andere stukken. In het bijzonder muntte hij uit in de deklamatie. Velerlei omstandigheden hebben echter zamengewerkt, waardoor hij niet die hoogte bereikt heeft, tot welke hij bij zijne komst in die gemeente (vele jaren geleden) scheen te zullen geraken. Intusschen was en bleef hij iemand van meer dan gewone begaafdheid.

(*Handelsblad.*)

Marine en leger.

Door den minister van oorlog is aan het leger kennis gegeven dat de schadeloosstelling voor gemis van fourrages aan generaals, hoofd- en verdere officieren, die daarop aanspraak kunnen maken, voor dit jaar door den koning is vastgesteld op 60 cent daags per paard.

— De 2e luitenants der artillerie van het leger in Oost-Indië, die sedert september des vorigen jaars te 's Gravenhage de proeven hebben bijgewoond met het getrokken geschut, zullen daarvan ontheven worden, ten einde in de volgende maand naar hunne bestemming, Oost-Indië, te vertrekken.

Koloniën.

Het Bataviaasch handelsblad bevat het volgende algemeen overzigt:

„Een paar dagen later dan verwacht werd kwamen de mailpaketten uit Europa alhier aan. De passagiers, onder wie de benoemde kommandant der oost-indische marine J. May, zijn echter nog niet gearriveerd. Een gebrek aan de mailboot, die hen op Poeloeh Pinang heeft moeten aan wal zetten, is daarvan de oorzaak. Terwijl de pakketten van daar in een klein vaartuig zijn voortgezonden naar Singapore, is men nog

in het onzekere, of de Gedeh, bestemd om genoemden kommandant van daar af te halen, zich ter afhaling der passagiers naar Pinang heeft begeven.

„Bevatten de berigten uit Europa nog weinig wat de gunstige verwachtingen, omtrent den minister van koloniën gekoesterd, mogt voeden, het ligt in den aard der zaak, dat onze nieuwe landvoogd op het hem nog zoo vreemde gebied evenmin nog beslissende stappen heeft gedaan. Ondertusschen zijn er toch eenige karakteristieke bijzonderheden, waarop wij den lezer in den loop van dit overzigt wijzen, welke in het algemeen goede hoop geven. Wij zullen hem niet vermoeijen met allerlei geheel onzekere en tegenstrijdige geruchten omtrent benoemingen, ontslagen of verloven ten opzigte van hooggeplaatste ambtenaren, die meer het uitvloeisel zijn van eigene wenschen, dan wel de slotsommen, uit beduidende voorteekenen gemaakt. Zoo bijv. wist, bij eene tijdelijke ongesteldheid van den direkteur der kultures, de een te vertellen dat bij met verlof zou repatriëren, de ander beweerde daar en tegen dat hij tot lid van den raad zou worden benoemd, en beide wisten er toch evenmin iets zekers van als wij, of als waarschijnlijk de betrokken direkteur zelf.

„Een voorval van beteekenis heeft dezer dagen veel opspraak gemaakt. Een der geachtste officieren van gezondheid te dezer plaatse, die eene aanzienlijke partikuliere praktijk uitoefent, had zijn ontslag uit 's lands dienst aangevraagd. Onlangs werd hij echter verplaatst naar Bandjermasing, hetgeen hem, die op het punt stond de dienst te verlaten, tot noodelooze en aanzienlijke uitgaven voor zich en de zijnen verpligten zou. Onmiddellijk begaf hij zich naar Buitenzorg en beklaagde zich, na bekomen gehoor, bij den goeverneur-generaal over deze naar zijne meening onbillijke en willekeurige handelwijze. Zijne excellentie gaf onmiddellijk per telegraaf last, om een ander in zijne plaats naar Bandjermasing te zenden en de laatste Java courant deelt reeds mede, dat hem het gevraagde eervol ontslag is verleend.

„Een paar benoemingen, dezer dagen plaats gehad, hebben mede de aandacht getrokken, die echter minder algemeenen bijval vonden. De eerste is die van den gepensioneerden kolonel P. van Swieten, tot direkteur van het gymnasium. Ondanks de hooge achting welke men den nieuw benoemde toedraagt, keuren velen het af, dat de betrekkingen van educator en onderwijzer aan het gymnasium gescheiden zijn geworden en men geen rector aan het hoofd plaatst, die tevens direkteur is. De vrees dat zulke onderscheiding al te gekunsteld en mechanisch is, schijnt ons op paedagogische en psychologische gronden zeer regtmatig toe. In allen gevalle hopen wij dat men zich niet aan de hagchelijke poging zal wagen om de bestaande gebreken door invoering eener militaire tucht te willen beheerschen.

„De andere benoeming is die van een vóór weinige maanden (niet eervol) ontslagen kontroleur der 1e klasse tot kommies-kontroleur der inkomende en uitgaande regten alhier, eene betrekking bovendien, waaraan eene hoogere bezoldiging is verbonden dan aan zijne vorige.

„De jaarlijksche uitbesteding der opiumpacht, dezer dagen geschied, heeft zich voor zoo ver de uitkomsten daarvan reeds bekend zijn, door het opmerkelijk verschijnsel gekenmerkt eener zeer aanzienlijke vermindering der opbrengst te Samarang en te Batavia. Schijnt dit vooral als eene manifestatie van de zijde der bieders te moeten worden opgevat tegenover de strekking der laatste besluiten, even verblijdend voor het algemeen als nadeelig voor hun bijzonder belang, om het verbruik allengs te doen afnemen, men hoopt dat het niet moge afschrikken om op den ingeslagen weg voort te gaan. Eenige vrees voor het gebeurde is volgens sommigen te bespeuren in het besluit tot eene herveiling alhier, die een paar dagen geleden heeft plaats gehad en waarvan eene verhoogde opbrengst het gevolg is geweest.

„De strijd over de jaren-oude maar altijd hoogst belangrijke kwestie van den vrijen arbeid wordt met ijver in de dagbladen voortgezet. De heer Lion heeft een scherp maar niet onverdiend antwoord gegeven aan de Java-bode op hare even oppervlakkige als hoogdravende bestrijding zijner beschouwing over de koffijkultuur. Ook onze bekwame en trouwe inzender Vijasa heeft in een paar opstellen de zijde van het Handelsblad gekozen.

„Een opmerkelijk bewijs, dat na het zuiveringsproces eener vorige regering, de partikuliere tabakskultuur in Rembang nog altijd door inmenging van het bestuur wordt gekenmerkt, maar thans op eene grillige en nadeelige wijze, levert een ander ingezonden stuk, eene vergelijking behelzende tusschen vroeger en thans. Als eene nieuwe wederlegging der bewering van het besluit betreffende den heer Bekking, als zou de hooge verkoopprijs van partikuliere ondernemingen in zijnen of kort na zijnen tijd, moeten worden verklaard uit daaraan door hem geschonken privilegiën, kunnen wij mededeelen, dat dezer dagen eene dergelijke onderneming in de zelfde residentie is verkocht voor de goede som van f 76.000.

„Onlangs had op de grenzen der rijken Solo en Djokjo eene treffende ontmoeting plaats tusschen den bejaarden Soesoehoenan van Solo en zijne dochter, de gemalin van den sultan van Djokjo. De onderlinge liefde had bij hen gezegevierd over het oud gebruik, betwelk vorstelijke personen dezer beide rijken verbood elkander te ontmoeten. Zoo vallen allengs de scheidsmuren van het verkeerd begrepen belang weg, welke ook op Java het verkeer en geluk belemmeren. Ook de regering gaf een blijk dat zij daartoe wil medewerken door bij ministerieël besluit te bepalen dat reizigers naar de vorstenlanden voortaan op voorloopige vergunning van den resident hunner woonplaats onder nadere goedkeuring van den goeverneur-generaal zich derwaarts zullen begeven. Met het oog op den aanleg van een spoorweg naar de vorstenlanden is het dan ook meer dan tijd dat de bijzondere belemmeringen, die het verkeer aldaar in den weg staan, allengs worden opgeheven. Eene bedachtzame wijziging der kontrakten zal tot bereiking van het einddoel noodzakelijk zijn.

„Omtrent de expeditie tegen Antasari is alweder niets naders bekend, en uit Bandjermasing in het algemeen geen belangrijk nieuws mede te deelen, evenmin als van de overige Buitenbezittingen.

„De industrie geeft weder een paar proeven van hare zucht tot ontwikkeling in eene poging tot invoering der zijdewormteelt op Noord-Celebes, en in de toezegging van ijsmachines, eerlang op de drie hoofdplaatsen van Java in te voeren door dr. J. K. van den Broek.

„Het jeugdige Australië geeft ons een krachtiger voorbeeld van leven op dit gebied, door de kleine tentoonstelling, te Melbourne gehouden, van artikelen bestemd voor de groote te Londen."

In het overzigt van den Javabode lezen wij het volgende:

„Hier zijn de grondslagen gelegd tot eene trapsgewijze vermindering van opiumverbruik, waarvan de gelukkige of ongelukkige uitslag in geene mindere mate invloed op de toekomst van Indië zal uitoefenen.

„De besluiten der regering welke deze vermindering regelden hebben onmiddellijk, gelijk trouwens natuurlijk was, een merkbaren invloed uitgeoefend op de prijzen bij de jongst gehouden amfioenverpachting besteed. De teruggang was zoo aanzienlijk, dat de regering zich door hoogere aanbiedingen, onderhandsch na de verpachting gedaan, heeft laten verleiden eene nieuwe verpachting te houden, waarvan de uitslag het batig slot met vier tonnen gouds vermeerderd heeft.

„Voorzeker geen verwerpelijke uitkomst; doch waarmede tevens alle goede voornemens van vermindering van het opium-verbruik in eene teoretische schim worden omgetooverd!

„Reken eens: de zelfde pachter geeft, nu men hem met eene herveiling dwingt, vier tonnen gouds meer voor de zelfde pacht.

„Trouwens vermindering van het opium-verbruik en behoud der geldelijke voordeelen gaan niet zamen.

„Een ander dreigend gevaar hangt het batig slot boven het hoofd. Reeds voor eenige maanden wezen wij er op. Wij bedoelen de op handen zijnde zout-penurie in Nederlandsch-Indië. Wij noemen hier den titel eener lange historie. Onze zoutvoorraad is zoo ongeveer gekonsumeerd; en onze goeverneur heeft met zijn raad nu te kiezen tusschen de kans dat de zout-aanmaak ter voorziening in de behoeften van het volgend jaar zal voldoende zijn, en het bestellen der benoodigde hoeveelheid uit Siam, waarmede eene aller aanzienlijkste uitgave verbonden is.

„Voorzeker geene gemakkelijke keuze; want stapt de regering over de uitgaven heen van eenige tonnen gouds, uit vrees voor zoutgebrek, dan zal er over deze uitgave het noodige te verhandelen vallen, en laat de regering het op een zout-penurie aankomen, dan zal er welligt nog luider gediskuteerd worden.

„Intusschen gaat zijne exc. een uitstapje maken in de Preanger.

„Het oorlogstooneel te Bandjermasing leverde niets belangrijks op; de mislukte togt naar Montallat is door den officier van gezondheid Le Rutte bij wijze van een dagverhaal als het onderwerp eener brochure op uitstekende wijze verhaald geworden.

„Terwijl in Europa de vorsten bij elkander over en weder bezoeken afleggen, is deze vorstelijke uithuizigheid zelfs doorgedrongen tot in ons verre Oosten, en heeft navolging gevonden bij de hoven van Djokjo en Solo.

„Zoo heeft de sultane van Djokjo onlangs een bezoek gebragt aan haren ouden vader den Soesoehoenan van Solo; en moge ook aan deze visite geene politieke beteekenis kunnen gehecht worden, zoo is zij echter niet minder merkwaardig, daar volgens verzekering der inlandsche politici, dit het eerste bezoek is, dat de beide hoven bij elkander afleggen sedert de grondlegging der beide rijken!

„De handel blijft voortdurend slap, en levert niets belangrijks op. Volgens bekomen narigten zal de tinproduktie dit jaar zeer aanzienlijk zijn."

Gemengde berigten.

Wij leven tegenwoordig in een tijd van materiëlen en intellektuëlen vooruitgang — dit staat immers vast! — in Parijs zijn thans 10 hoofd- en 24 hulppostkantoren, waarbij 353 brievenbestellers. De brieven worden dagelijks 7 maal opgehaald en bezorgd. Op de Keulsche,- Mindener- en Rijnspoorwegen zullen spoedig salonwagens gebruikt worden, welke door middel van daartoe ingerigte kagchels zullen verwarmd worden. Iedere dezer wagens zal 10 personen kunnen bevatten — materiële vooruitgang. — Te Berlijn zal eerstdaags een groot koncert worden gegeven ten behoeve van het fonds tot uitbreiding der vloot. Zestig vereenigingen zullen daaraan medewerken, zoo dat 1500 personen aan de uitvoering deel nemen — intellectuële vooruitgang. — Het is te weuschen dat hierop niet de woorden van den geestigen feuilleton schrijver Jules Janin zullen toepasselijk zijn: „triste concert, triste recette, triste public — artistes tristes."

Wij leven dus in een tijd van vooruitgang — nu zijn er wel menschen die zeggen dat wij nog niet zoo ver verheven zijn boven „den nacht der middeleeuwen" — een geliefd thema van velen, — en tot deze bewering bewijzen bij brengen; maar dit zijn maar exceptiën op genoemden regel. Zij verhalen dan het volgende:

In Zuid-Holland hebben voor eenige dagen 2 processen andermaal doen zien, eensdeels hoe zeer verregaande ligtgelodvigheid en domheid nog in de laatste helft der 19e eeuw in geenen deele uit de nederlandsche maatschappij verbannen zijn en anderdeels hoe zeer — als natuurlijk gevolg en als logische toepassing van den alouden stelregel: „mundus vult decipi, decipiatur ergo" — ten allen tijde „industriële" lieden azen op het onverstand des grooten publieks. In het ééne proces heeft het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland, den 24 december ll. in hooger beroep bevestigd een vonnis van de arrondissements regtbank te 's Gravenhage, waarbij een 70jarig uitdrager en water- en vuurverkooper te Delft was veroordeeld ter zake van opligting en bedrog en het onbevoegd uitoefenen der geneeskunde. De veroordeelde „wonderdoctor en professor" gaf zijnen patienten afval van vijlsel en zand, afkomstig uit de geweerfabriek te Delft, als poeder, en verkocht die voor eenige guldens. Op de teregtzitting waren sommige getuigen in hun goed geloof aan den wonderman door den voorzitter niet aan 't wankelen te brengen. De andere zaak betrof de dordrechtsche jufvrouw en konsorten, insgelijks beschuldigd van onbevoegde uitoefening der geneeskundige praktijk, en wel als somnabules enz. Het getuigenverhoor leverde ook in deze zaak de zotste dingen op.

Zoo redeneert men tegen de stellige bewijzen van onzen vooruitgang der 19e eeuw, en wil, dat men vooreerst liever nog ons eigen land zal beschaven, dan zendelingen sturen naar de hottentotten!!

Wij leven dus in een tijd van vooruitgang, — en onder de gebreken die wij zoo langzamerhand afschudden behoort ook dit, van zich steeds overal over te verwonderen en te verbazen. Verwondering behoort niet meer 't huis in deze eeuw. Men verwondert zich dus niet, als ten paleize van prins Napoleon op het ganzenbord wordt gespeeld, en dit reeds voorstanders heeft gevonden in de parijssche wereld; au reste, c'est un amusement, comme un autre. — Het toilet der fransche keizerin op 't laatste bal heeft ¼ millioen gekost.

Men verwondert zich dus evenmin als door het hof van Montpellier wordt uitgemaakt dat de zijdewormen tot de huisdieren behooren, en een vrouw, welke de tot voeding dezer dieren gebezigde moerbeziën-bladeren moedwillig vergiftigd had, wegens vernieling der zijdewormen tot een geldboete en gevangenisstraf wordt veroordeeld. — 't was echter in allen gevalle eene vreemde liefhebberij, waarin meer dolus malus was dan in de liefhebberij van eenige knapen te Zevenaar om de brievenbus met melk te vullen. De policie zal met hare argusoogen in 't vervolg wel over dergelijke aardigheden waken, zoo als zij het plan dezer dagen in duigen deed vallen van eenige vrouwen te Elst, die bij eene overledene buurvrouw een voorraad aardappelen ontdekkende, deze na onderling overleg onder elkander wilden verdeelen.

Men zal zich niet verwonderen dat wij hier nog, pour la bonne bouche, eenige ongelukken vermelden.

In de stoombleekerij te Goor is in de vorige week een hevige brand uitgebarsten. Het middengebouw met eene groote hoeveelheid goederen, benevens de kap der machinekamer, zijn door de vlammen vernield. De brand zou nog eene grootere uitgebreidheid hebben gehad, als de wind..... enz., de bekende ijver van de brandweer..... enz.; de oorzaak van den brand is nog onbekend. — Een 19jarig meisje dat in eene engelsche fabriek van kunstbloemen werkzaam was, is na zich zestien maanden met het vervaardigen der bladeren te hebben bezig gehouden, gestorven. Even als korten tijd vroeger bij hare zuster was de dood het gevolg eener ontsteking in de ingewanden, waarin men eene groote hoeveelheid van de tot kleuren gebezigde verfstof heeft gevonden.

Nog een paar, waarin de gas — een onderwerp dat tegenwoordig in vele steden van ons vaderland besproken wordt — een hoofdrol speelt:

Te Bocholt (Pruissen) heeft in het hotel Reigers, waar vele heeren in de societeit vereenigd waren, eene hevige gasontploffing plaats gehad. Deuren, vensters, huisraad, alles werd vernield, en twee leden der societeit bekwamen verwondingen. Het gebruik van looden pijpen, waarin spoediger een lek komt, wordt als de oorzaak beschouwd. — Van een zestal bedelaars die met oudejaarsavond in de stadsgevangenis te Samaden opgesloten waren, werden er den volgenden morgen drie levenloos gevonden; het kolengas had hen doen stikken.

Verwondering schijnt dus onbestaanbaar te zijn met vooruitgang en de laatste schijnt de funktiën te hebben verrigt van het zenuw-uitsnijdend mes, bij de theorie van dien franschen geneesheer, die steeds gewoon was te zeggen: Vous avez mal aux dents? on vous coupe le nerf de mal aux dents, vlan! vous êtes guéri. Vous souffrez d'une colique, on vous coupe le nerf de la colique..... et tout est dit!

Thermometerstand.

13 jan. 's av. 11 u. 42 gr.
14 „ 's morg. 7 u. 38 „ 's midd. 1 u. 44 „ 's av. 11 u. 38 gr.
15 „ 's morg. 7 u. 36 „ 's midd. 1 u. 34 gr.

Buitenland.

Algemeen overzigt.

Het besluit tot uitlevering der kommissarissen van de zuidelijke staten heeft te New-York een goeden indruk gemaakt. De heer Seward had een diner gegeven aan het corps-diplomatique, en bij die gelegenheid ontving hij de gelukwenschen van de buitenlandsche gezanten wegens de vredelievende oplossing van het engelsch-amerikaansch konflikt.

In Engeland zullen die heeren welligt een minder goed onthaal vinden dan hen door Le constitutionnel voorspeld is. Althans The times stelt zich daarvan weinig voor, en draagt er dan ook wel iets toe bij om het onthaal voor die heeren minder smakelijk te maken. „Die heeren, zegt The times, komen aan de engelsche schatkist op een millioen te staan. Het publiek is nieuwsgierig ze te zien; ieder zal hen eens goed willen opnemen; de fotografen zullen er op uit zijn hunne portretten te maken; het is ook waarschijnlijk dat zij in het glazen paleis eene lezing zullen houden over de lotgevallen op hunne reis. Maar men mag niet vergeten, dat die zelfde Mason en Slidell, meer dan iemand anders, in hun land er toe bijgedragen hebben om vooroordeelen, die de staatkunde der unie tot oneer strekken, tegen Engeland op te wekken. Het is zelfs aan hun getier tegen Engeland, dat zij hunne positie als kommissarissen hebben te danken. Indien zij in de gevangenis of op het schavot gestorven waren, te midden der kreten van de menigte, de geschiedenis zou gezegd hebben, dat zij zelven door hun gedrag den storm ver-

gemaakt hebben, en dat hun dood niets anders geweest is dan het natuurlijk en logisch gevolg hunner eigen sofismen en lasteringen. Het publiek wordt gewaarschuwd tegen elke ovatie bij de komst dier heeren. Zij moeten niet onderstellen dat Engeland in hun belang, op het punt geweest is een oorlog te aanvaarden. Zij zouden zich gelukkig achten indien zij, in Engeland komende, het land in een nieuwen oorlog konden wikkelen. Engeland zal, bij de missie die zij te vervullen hebben, niet uit het oog verliezen, dat zij alleen de zaak der slavernij vertegenwoordigen, indien ze al iets vertegenwoordigen."

De Moniteur, The times en andere buitenlandsche bladen zijn zeer verontwaardigd over het verstoppen der haven van Charleston: Wij zijn het eens met L'indépendance belge, die oordeelt dat de bondsregering ten deze in haar regt is. Dat is *het oorlogsregt. Rusland heeft tijdens den oorlog in de Krim* evenzeer de haven van Sebastopol onbruikbaar gemaakt.

Men verneemt dat de japansche regering steeds voortgaat met blijken te geven van hare goede gezindheid jegens de verschillende diplomatieke agenten te Jeddo. Het is steeds een voorwerp der voortdurende zorgen van het goevernement, de vreemdelingen tegen de veelvuldige aanslagen der japansche hoofden te beschermen.

In ons vorig nommer hebben wij gemeld dat de Tuscarora voor de haven van Southampton het anker heeft laten vallen, met het doel om zich meester te maken van de Nashville. Men verneemt thans dat het engelsch goevernement aan de Dauntless van 31 stukken in last gegeven heeft om streng toe te zien dat er geen gevecht tusschen die beide schepen plaats hebbe in de engelsche wateren.

Bij de wreedheden in Bolivia gepleegd, heeft ook de fransche konsul beleedigingen ondervonden. Frankrijk zal dus ook daarheen binnen kort wel eenige schepen zenden.

Een blik op de thans gepubliceerde balansrekening van de fransche bank heeft wel eenigzins de meening doen verandeIen van hen die steeds gelooven aan de onuitputtelijkheid van het fransche financiewezen. Deze officiële opgaven zijn verre van geruststellend. Dit is ten minste zeker dat de bank niet het voorbeeld der engelsche zal kunnen volgen, die het escompto verlaagd heeft.

De keizer van Oostenrijk bevindt zich nog in Venetië en zal vermoedelijk binnen weinige dagen naar Weenen terug keeren. De vestingen Verona en Pechiera zijn met de meeste naauwkeurigheid opgenomen. De kanonnen en forten worden zeer in kleine bijzonderheden nagezien, hetgeen bij vorsten anders niet de gewoonte is. Te Verona verzocht de generaal Benedek, van het bij de reglementen geboden stilzwijgen te mogen afwijken. Hij hield een aanspraak. De juiste woorden die hij bezigde, schijnen niet opgeteekend te zijn, maar het hoofddenkbeeld was, dat het leger, even als het slechts één God aanbidt, in alle tijden, onder alle omstandigheden, met de zelfde vastheradenheid, zonder aanzien van nationaliteit, godsdienst of gelijk denis of geboorte, ook éénen keizer steunen zal.

't Is niet twijfelachtig — zegt de Ost Deutsche Post — wat de bedoeling was. De generaal wilde in naam van het leger verklaren dat de worsteling der nationaliteiten in zijn gemoed geen weêrklank heeft gevonden en dat de agitatie die zich in onderscheidene kroonlanden openbaart, geen invloed op het leger zal uitoefenen.

Door een dagblad van Verona wordt beweerd dat de bevolking den keizer goed heeft ontvangen, maar den toon waarop dat gezegd wordt getuigt dat men zich van vreugdebetoon onthoudt. Dit is ook zeer natuurlijk want de keizer doet ook zeer weinig om de inwoners van Venetië met zich te verzoenen. 't Schijnt dat voor hem Venetië slechts een geretrancheerd kamp is.

Uit Koppenhagen wordt gemeld dat Pruissen de diplomatieke betrekkingen met Denemarken zal afbreken, als het deensch goevernement voortgaat te eischen dat Sleeswijk vertegenwoordigd wordt.

De *Kölnische Zeitung meldt dat Amerika, Brazilië en* Chili tot het belgische voorstel betreffende den afkoop van de Scheldetol zijn toegetreden, doch de eerstgenoemde mogendheid onder voorwaarde dat het voorstel door Nederland in beginsel worde aangenomen, hetgeen, volgens dat blad, reeds sedert eenigen tijd gebeurd is.

China.

Terwijl in Europa en Amerika veler gemoederen in gisting zijn heeft dit ook in andere werelddeelen plaats. In China is het zoo lang tegengehouden ontwikkelingsproces thans meer en meer beteekenend geworden.

De leden van den keizerlijken raad spoorden reeds sedert augustus en september 1860 den keizer aan tot allerlei handelingen ten nadeele der europeanen, waarvan in der tijd de bekende verwoesting van het zomerpaleis het gevolg was.

Niettegenstaande deze gevoelige les bleven die raadsleden — later na den dood des keizers, leden van het regentschap geworden — deze vijandige polemiek doordrijven, en het hoofd der regering in allerlei intrigues en hofkabalen wikkelende, dit tot verraderlijke handelingen tegen de vreemdelingen opzetten. Prins Kong die de meer liberale (chinesche) denkbeelden voorstond, had reeds van den beginne af getracht hen daarin tegen te gaan en besloot nu, na het vertrouwen van alle partijen te hebben gewonnen, eene krachtige houding tegenover hen aan te nemen.

Bij afwezigheid van den nieuwen keizer werd een voorstel, gedaan, om de funktiën van den raad van agentschap op te dragen aan de keizerin-weduwe in vereeniging met de prinsen van den bloede, door dezen raad buiten weten van den keizer, en ook zoo als hij hoopte uit 's keizers naam verworpen.

Ten gevolge van deze willekeurige daad en door het aan [illegible] van onwettige handelingen en misbruik van gezag werden nu de leden van den raad gearresteerd en deels ter dood, deels *tot gevangenisstraf veroordeeld. De keizerin*-weduwe werd nu tot regentes uitgeroepen en prins Kong tot eerste minister benoemd.

Omtrent de Taipings wordt berigt dat zij tot in de nabijheid van Shanghea zijn voortgerukt en die stad bedreigen. De vreemdelingen aldaar hebben zich tot een corps vrijwilligers gekonstitueërd en de geallieërden zullen in overleg met prins Kong binnen kort krachtige maatregelen nemen om de Taipings hier en op andere punten te keer te gaan.

Pruissen.

Berlijn 14 januarij. De koning heeft heden de zitting van den landdag geopend.

In de troonrede zegt Z. M. onder anderen, dat de voor te dragene wetsontwerpen zullen bewijzen dat hij, getrouw aan *zijne beginselen, steeds op de ontwikkeling der konstitutie* bedacht is.

De inkomsten van den staat vermeerderen gestadig, waardoor de middelen ten deele gevonden kunnen worden om de uitgaven te bestrijden die door de hervorming des legers gevorderd worden.

De troonrede gewaagt van de gelukkige vereffening van het geschil tusschen Amerika en Engeland; van de ontmoeting met den keizer der franschen, waardoor de bestaande vriend-nabuurlijke betrekkingen nog naauwer zijn geworden; en vermeldt dat de onderhandelingen over een handelsverdrag met Frankrijk voortduren.

Voorts gewaagt de troonrede van het streven der regering naar het invoeren van gelijkmatigheid in de militaire inrigtingen der duitsche staten; van de hervorming der bondsinrigting, welke Pruissen voortdurend in het belang des vaderlands zal trachten te bevorderen.

De koning drukt zijn leedwezen uit over het voortduren van den strijd over de keurhessische grondwet, en zijne hoop op het herstel der konstitutie van 1831.

Hij geeft te kennen dat hij gezamenlijk met Oostenrijk vertrouwelijke onderhandelingen over de zaak der hertogdommen met Denemarken geopend heeft en dat te dien aanzien door alle duitsche bondgenooten getrouwelijk wordt vastgehouden aan het regt en aan de verdragen.

Ten slotte op de inwendige aangelegenheden terugkomende, zegt de koning dat de ontwikkeling der instellingen strekken moet om de kracht en de grootheid des vaderlands te verhoogen; dat hij nooit zal toegeven dat de toenemende ontwikkeling van *het inwendige staatsleven de regten der kroon en* de magt en veiligheid van Pruissen in gevaar brenge; dat de toestand van Europa eene eendragtige zamenwerking tusschen vorst en volk vereischt, en dat hij rekent op de vaderlandlievende ondersteuning der vertegenwoordiging.

Portugal.

De Cortes hebben het ontwerp aangenomen, waarbij de prinsessen van den bloede, die in het huwelijk treden, ook bevoegd worden verklaard tot de troonsbeklimming, mits hare echtgenooten, binnen zes maanden na de uitvaardiging dezer wet, zich verbinden geene vreemde kroon te zullen dragen en zich laten naturaliseren als portugezen. De berigten omtrent den gezondheidstoestand van den tegenwoordigen koning en zijn broeder dom Augusto luiden gunstiger.

Italië.

De heer Crispi heeft in de kamer van afgevaardigden te Turijn op den 11 januarij den minister van binnenlandsche zaken geïnterpelleerd over de gebeurtenissen voorgevallen te Castellamare. De president van den raad heeft hem geantwoord dat die opstand zich bepaalt heeft tot de stad en spoedig onderdrukt is. De heer Crispi heeft zich daarop weder eenigen tijd bezig gehouden met over Sicilië te spreken — waarbij hij zich steeds in zijn element gevoelt. — Men weet dat de heer Crispi gewoon is Sicilië of zich zelven te behandelen.

— De schatkist van Turijn heeft eene week geleden 12 millioen franken gestort in die van Napels, welke gisteren nog met 8 vermeerderd zijn.

— *De generaal Serrano heeft den titel van hertog ontvangen.*

— De ligtingen worden steeds met goed gevolg voortgezet. Met zekerheid kan thans het getal napelschen die aan het einde der maand februarij onder de wapenen zullen zijn, berekend worden op 80,000. Men ziet, niettegenstaande het ministerie thans weder bevestigd is, en door de meerderheid ondersteund wordt, echter in deze maand weder eene krisis te gemoet.

— Het dagblad Armonia verwijt aan den priester Passaglia, die thans een weekblad uitgeeft, waarin hij zijne ideën ontwikkelt, dat hij zich op straat vertoont als leek gekleed; nu is het waar dat hij gezien is in eene *bruine* jas, hetgeen welligt eene kleur mag genoemd worden, die den leek eigen is, maar toch in geen geval wereldsch mag genoemd worden, en als zoodanig door velen ook niet beschouwd wordt.

— Het officieele dagblad meldt, dat de rust na de wanorde te Castellamare niet meer gestoord is geworden. Alle tijdingen van Sicilië komen hierin overeen, dat de staat van zaken op het eiland allezins voldoende is. Het zelfde dagblad zegt in het verslag der inwijing van de schuttersvereeniging, dat Garibaldi zijn leedwezen heeft te kennen gegeven, dat hij verhinderd was de plegtigheid bij te wonen; Cialdini kon door dienstzaken niet aanwezig zijn.

Mengelingen.

Het akademisch onderwijs te Heidelberg.

„Vrijheid! is het woord dat in de frontispice is geschreven van den akademischen tempel te Heidelberg. Lehr en lernfreiheit — algeheele vrijheid voor allen, is het groote denkbeeld, 't welk van Duitschland het vaderland van het vrije denken heeft gemaakt. Wij hebben meer bijzonder te Heidelberg het onderwijs van het regt willen gade slaan, om, na eene vergelijking *met onze instellingen, te onderzoeken of de duitsche* zienswijze bij ons met voorzigtigheid toegepast, niet nuttige wijzigingen kan doen brengen in onze regtsgeleerde fakulteiten."

Met deze woorden begint een artikel in het Journal des débats van den heer Gabriel Benoit-Champy, jur. doctor en advokaat bij het keizerlijk hof, dat ons belangrijk genoeg toescheen, om het hier in hoofdpunten mede te deelen.

Zoo als wij reeds zeiden, onderwijzers en leerlingen zijn vrij. Een professor in de regten kan geene kolleges geven in de medicijnen, maar anders is hij in zijn fakulteit vrij, en niet gebonden aan programmata of akademische reglementen. De student betaalt voor ieder kollege een retributie, en het is dus in 't belang van den professor om te voldoen aan zijne leerlingen, die, zoodra zulk een kollege ophoudt nuttig en praktisch te zijn en op de hoogte van de wetenschap te staan, zulk kollege niet meer bezoeken, en zich op andere banken dan die van den verlaten professor nederzetten.

Elk student kan na de universiteit te hebben verlaten na eene „stage" van twee jaren een licenciaat van professor (venia docendi) solliciteren. In de regten kan de verleende autorisatie zelfs weder terug getrokken worden. Onder den titel van privatim docens opent de doctor in een der zalen van het universiteitsgebouw een kollege over het onderwerp zijner keuze. Is zijn onderwijs goed, dan kan hij in korten tijd de banken ontvolken van een titulair professor, die vroeger in groot aanzien was. Weldra kan hij nu den titel van professor extraordinarius aannemen, als hij zich door eenig geschrift of door zijn onderwijs buitengewoon onderscheidt. Na hem dezen titel te hebben geschonken, wordt hij door de universiteit aan den minister als professor ordinarius voorgedragen. Men heeft geen naijver te vreezen van kollegas, want ook hun voordeel kan en zal het zijn, wanneer een professor van groote talenten van alle landen studenten naar de universiteit trekt, die hem heeft gekozen; ook hun auditorium wordt op deze wijze talrijker.

Het weinig geldelijk voordeel der wetenschappelijke studiën staat den student hier niet in den weg, die het voorbeeld heeft in den beroemden professor in de pandecten Vangerow, die dikwijls van zijn kollege 50,000 franken maakte. En toch zijn de verschuldigde akademiegelden in de juridische fakulteit in Duitschland minder dan in Frankrijk, maar het door den student verschuldigde vloeit daar niet zoo als hier in de schatkist. Daarenboven heeft ieder professor van staatswege een vast honorarium dat varieert naarmate de talenten van dezen meer of minder zijn en naar mate de aanbiedingen bij zijne verkiezing, door andere universiteiten aan hem gedaan min of meer schitterend waren. Het honorarium van prof. Vangerow is 9000 franken.

De beginselen waarop deze vrije organisatie rust, dragen reeds in zich zelven blijken harer uitwerking. De professor is thans geen beëedigd gesalariëerd ambtenaar; hij is onafhankelijk, omdat hij van het publiek en niet van den minister afhankelijk is, omdat hij zijne bevordering kan wachten van zijne talenten, en niet van de gunst waarin hij bij de regering staat, omdat hij in een woord niet een weldenkend burger behoeft te zijn om zijn leerstoel te behouden.

Hij wordt steeds aangewakkerd door twee krachtige beweegredenen; strijden tegen zijn jongere mededingers, voldoening aan de praktische behoeften van den student. Die twee beweegredenen houden elkander in evenwigt, en als de ambitie om een mededinger te overtreffen, hem door zijne welsprekendheid doet schitteren, vergeet hij niet dat hij zijne leerlingen kan verliezen en wacht zich wel om de wetenschap aan zijne zucht tot welsprekendheid op te offeren. Men ziet daarom ook in 't algemeen de duitsche professor weinig werk maken, — welligt te weinig — van oratorie, waardoor zijne kolleges in duidelijkheid en eenvoudigheid winnen. De onderwijzer is meer repetitor dan orator, en zonder juist te dikteren spreekt hij toch langzaam en duidelijk opdat men zijne woorden gemakkelijk zoude kunnen opschrijven. Als de toehoorders de eene of andere uitlegging of opmerking niet mogten begrepen hebben, hoort men dadelijk een geschuiffel der *voeten, en de professor herhaalt en verduidelijkt* zijne woorden oogenblikkelijk. In drie jaren kan de student aldus eene zeer volledige juridische opleiding ontvangen. Hij bestudeert grondig het romeinsche regt, het kanonisch regt en de duitsche wetgevingen. Men heeft te Heidelberg een bijzonder kollegie in ieder dezer genoemde gedeelten, dat zes maal per week wordt gegeven en 2 uren duurt. Zoo vindt de akademische vrijheid in zich zelven een middel dat haar voor buitensporigheid behoedt.

De universiteit eischt geen enkel examen. Wanneer een student de zuiver vereerende titel van doctor begeert is hij steeds welkom als gevende het teeken tot een akademisch feest. Het programma daarvan is vrij aardig. Een groot diner vereenigt den kandidaat en de professoren. Gedurende den maaltijd loopt het gesprek over regtsgeleerde kwestiën en dikwijls worden de moeijelijke punten opgeworpen en verdedigd terwijl de rijnwijn in de glazen parelt en de gasten in eene aangename stemming brengt. Aan het dessert verwijderen zich de professoren in eene naburige zaal om te beraadslagen, terwijl zij den kandidaat alleen laten met de „débris du festin," en overigens vrij onbekommerd is over zijn lot. Weldra toch komt de pedel hem [illegible] de koffij te gebruiken; hij begeeft zich dan naar de vergaderde professoren en de dekaan spreekt het plegtige Dignus es etc. uit.

De organisatie dezer duitsche akademie die theoretisch van groot nut is, blijft nog zeer voor verbetering vatbaar wat het praktische betreft. De student die zijne studiën te Heidelberg voltooid heeft, zou nog een zeer slecht magistraat of een weinig beteekenend advokaat zijn, waarom hem voor alle betrekkingen een *examen wacht, — en wel een staats-examen.* Zulk een examen duurt verscheidene dagen, en is alleen theoretisch; wanneer hij daaraan voldoet, brengt hij een jaar door eene „stage" makende, waarop hij nog proeven van zijne praktische bekwaamheid moet afleggen voor eene kommissie

van magistraten of advokaten. Eerst dan wordt de magistratuur of de balie voor hem toegankelijk gesteld.

Zouden nu sommigen dezer beginselen niet in Frankrijk kunnen geakklimatiseerd worden?

Men kent de organisatie onzer juridische fakulteiten, het doel van het onderwijs is alleen praktisch, het is de verkrijging van het diploma van licenciaat, die den student veroorlooft te dingen naar alle regterlijke betrekkingen. De programmata geven iederen dag het geestelijk voedsel op, dat aan de studenten moet worden toegediend, welke reglementen zoo wel door onderwijzers als door leerlingen met strenge juistheid moeten gevolgd worden.

Het is genoeg die hoofdbeginselen waarop ons akademisch onderwijs rust te herinneren, om te doen zien dat, zoo dit al uitmunt door eene militaire regelmatigheid, het niet geschikt is om bij den student dien edelen ijver op te wekken, welke het liberale duitsche beginsel kan veroorzaken. Men zou ons kunnen tegenwerpen dat wij geen „examens professionnels" hebben en dus den licenciaat in de regten positieve talenten doen verkrijgen. Maar wanneer men zich slechts bepaalt bij het programma, dan ziet men een voortdurende vermenging van theoritische en praktische studiën; men ziet hoe weinig gewigt men gehecht heeft aan de studie der regtsvordering, men ziet hoe de student het diploma van licenciaat ontvangt zonder o. a. een woord te kennen van den titel over beslaglegging. Men kan dus het onderwijs in Frankrijk niet praktisch noemen. Nu moet wel de licenciaat nog zijne studiën voleindigen door het doktoraat: maar hier stuiten wij op eene groote moeijelijkheid: er zijn geene afzonderlijke kolleges voor het doctoraat over den code civil of zelfs over het romeinsche regt, zoo dat de zelfde kollegebanken worden bezet door den aanstaanden licenciaat, die pas zijne studiën aanvangt en den toekomstigen doctor. Wat het theoretisch gedeelte der studiën betreft valt hierop ook veel aan te merken.

De schrijver treedt nu ten slotte in eene beschouwing over de wijzigingen volgens hem te brengen in het fransche stelsel van akademisch onderwijs, waarin wij hem echter niet willen volgen. Welligt dat de woorden van den heer Gabriel Benoit-Champy ook bij ons eenige behartiging zouden verdienen.

Zeetijdingen.

Volgens berigten van den gezagv. I. Luteijn, dato Panaroekan 23 november, was met de verdere belading van het barkschip *Noordster* een aanvang gemaakt en zou waarschijnlijk ultimo november de terugreis worden aangevangen. Schip en ekipage waren in goeden staat.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 15 januarij.

Raapolje op zes weken f 44. Lijnolie op zes weken f 35¾.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 15 januarij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½ pct.	64¼
	dito Nationale dito	3 „	77
	dito dito dito	4 „	99⅞
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	138
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	102½
	Certifik. Hope & co.	4 „	72$\frac{1}{16}$
	dito dito 1855, 6de serie	5 „	93
	dito	6 „	54½
	Aand. spoorweg		185
	Leening 1860	4½ „	89¼
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	—
Spanje.	Obligatien	2 „	42½
	dito binnenlandsch	3 „	47⅛
	Certifik. coupons bewijzen		6⅛
	Krediet instelling		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 „	45⅜
	dito amsterdamsche	5 „	69⅜
	dito nationale	5 „	55⅜
	dito 1847/1852	2½ „	24
	Bank aktien	3 „	643
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½ „	—
Portugal.	Obligatien	3 „	46¼
	dito nieuwe	3 „	45¼
Grenada.	dito		—
Venezuela.	dito	2½ „	22½
Illinois.	dito	7 „	92¼
Mexiko.	dito	3 „	28⅛

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 13 januarij.

Metalliek f 20,60; Napelsche f 23,60; Diverse engelsche in £ f 11,72½; Engelsche Russen f 11,72½; Fransche f 55,75; Belgische f 55,87½; Pruissische f 34,87½; Spaansche piasters f 2,39; Spaansche coupons per fr. f 55,62½; Hamb. Russen f 32,75; Russische in zilveren roebels f —,—; Poolsche in fl. f —,—; Nationale metalliek f 28,80; Dollars f —,—.

Weldadigheid.

Middelburg 15 januarij 1862.

De Vereeniging tot het bezoeken der armen maakt dankbare melding voor de ontvangst der volgende giften: den 11 dezer van M. f 60; van X. f 5, en den 15 van Y. Z. f 20.

De directie der vereeniging,
J. J. DE KANTER, voorzitter.
N. VERHULST Wz., penningmeester.

Diakenen der evangelisch luthersche gemeente alhier maken met dankbaarheid melding eener gift groot f 15, hun onder letter A., door tusschenkomst van den heer B. C. Heeföldt, ter hand gesteld.

Middelburg, den 15 januarij 1862.

W. C. SPRENGER, praeses.
F. CREDE, scriba.

Onder dankbetuiging aan hunne weldadige stadgenooten berigten Parnassyns armverzorgers der Ned. Israëlietische hoofdsynagoge, dat de collecte, den 13 dezer ten behoeve hunner armen gehouden, heeft opgebragt f 301,85, waaronder een coupon 5 pct. Rusland, no. 2412.

Parnassyns voornoemd,
den 14 januarij 1862. namens dezelve,
JONAS METZ, president.

In het nommer dezer courant van 7 januarij jl. is, als onderteekening eener dankbetuiging van eene te Domburg ontvangene gift, geplaatst: KESTELOO, secretaris, moet zijn KESTELOO Sr.

Advertentiën.

Middelburg, den 15 Januarij 1862,
Getrouwd: J. GERNLER
en
T. DE BRUYN.

Al de genen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan Mejufvrouw MARTINA OERLEMANS, onlangs alhier overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen aan den Procureur PIETER REKKER, (Abdijpoort), vóór den 31 dezer maand.

Al de genen welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van wijlen NICOLAAS DE TROIJE, worden verzocht daarvan vóór den eersten Februarij aanstaande kosteloos opgaaf of betaling te doen aan den Notaris P. LOEFF.

Die iets verschuldigd zijn aan de ontbondene Vennootschap van NUYS & COMPAGNIE, bestaan hebbende te Middelburg, worden aangemaand hun verschuldigde vóór den vijftienden Februarij 1862 te voldoen ten Kantore van den ondergeteekende. Vereffenaar dier Vennootschap, daartoe bij authentieke Akte benoemd.

Middelburg, 15 Januarij 1862.
J. M. BRIEVE, Procureur.

Regthebbenden op drie heele en een half Vat Stockholmer Teer, vier ledige Vaten, vier Tonnen, zeven Noordsche Deelen en eenige Rondhouten, waaronder een van 17 Ellen lang; mitsgaders op eenig Wrakhout, aangespoeld en geborgen op de Stranden der Gemeenten **Zoutelande** en **Biggekerke**, vervoegen zich ter reclame bij den Burgemeester dier Gemeenten.

De BURGEMEESTER-STRANDVONDER der Gemeente **Vrouwepolder**, zal op Zaturdag den 18 Januarij 1862, om *contant geld*, publiek verkoopen:

Des morgens ten 10 ure, aan het HOUTEN KRAANTJE (Oostkapelle), 34 Eiken Platen, 5 Eiken Ribben, 8 Greinen Deelen, 20 à 25 Eiken Knieën, 600 ℔ IJzer in Knieën, Staven en Bouten, eenig Koper en eene groote partij Wrakhout.

Des middags ten één ure, aan de ORANJEZON, eene partij Wrakhout en eenige Deelen.

En des middags ten half drie ure, aan de OOSTWATERING, eenige Rondhouten, Deelen en Wrakhout.

Wordende inmiddels bij deze de Geregtigden op het vorenstaande ter reclame opgeroepen in Persoon of met franco Brieven, bij den Burgemeester-Strandvonder voornoemd.

OPENBARE VERKOOPING van **Hakhout**, op Dingsdag den 21 Januarij 1862, op de **Wandelingen** rond Middelburg, aanvang aan de voormalige Dampoort, voormiddags ten 10 ure.

VERKOOPING op **Popkensburg**, Vrijdag den 24sten Januarij 1862, des voormiddags ten 10 ure, van **Elzen** en **Essen KAPHOUT**, ZWARE **Olmen** en **Abeelen BOOMEN** en **Essen TRONKEN**.

VERKOOPING op den **Rijweg** van Middelburg naar Vlissingen, Dingsdag 28 Januarij 1862, des voormiddags ten tien ure, van **Olmen, Essen** en **Abeelen BOOMEN**, benevens Wilgen en Essen **KAPHOUT**. Te beginnen aan de Buitengracht te Vlissingen.

ONMIDDELLIJK UIT DE HAND TE KOOP het snelzeilend Ned. **BRIKSCHIP Helena Maria**, gevoerd door Kapitein T. T. MULDER, volgens Meetbrief gemeten 132 Ton of 70 gemeten Lasten, met deszelfs Rondhout, staand en loopend Want, Ankers, Ketting, Touwen, Zeilen en verder Scheepsgereedschap, zoo als het Schip thans is liggende in de Haven dezer Stad.

Informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder van hetzelve. — Adres bij den Heer CIKARDIE.

JAN VAN REES & ZOON, TE ZWOLLE, gaan voort hunne **THEEËN**, uitmuntende door kracht, geur en waterhoudendheid, in verzegelde Pakjes, voorzien van stempel, prijs en nommer, verkrijgbaar te stellen voor Middelburg, bij W. H. BAL, Korte Noordstraat, E 6, en Kromneweele, L 27, alwaar Prijscouranten te bekomen zijn.

Leerbandsche Wissen, geschikt voor Mutsaardband, à 25 cent de honderd, te bekomen bij J. VAN KEULEN, op de Bree.

DEPOT VAN SNEL-VUURMAKERS.

Uit de Fabriek van
L. VAN DER HILST, te 'S HAGE.

Voor Middelburg en omstreken bij M. KRUYSSE, alwaar zij te bekomen zijn à 60 cts. de 100 en 17½ cts. de 25 stuks.

PS. Weder ontvangen eene nieuwe sortering **Gasolie-LAMPEN**, en **BRANDERS** om alle bestaande Lampen tot het gebruik dezer Olie te veranderen.

OPENBARE VERKOOPING,

HEDEN 16 Januarij 1862, des middags ten één ure, van **AFBRAAK** en **WERKHOUT**, op het Noordplein, aan het voormalig Arm Wees- of Werkhuis.

De Notaris P. LOEFF zal op Maandag den 20 Januarij 1862, des voormiddags ten 10 ure, te **Zoutelande**, op de Erf bij ANTHEUNIS DE BREE, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

SCHEEPS-AFBRAAK,

bestaande in Balken, Ribben, Mestputpalen, Damstaken, mooije Deelen, Platen en Brandhout.

NOTARISHUIS.

VERKOOPING op Woensdag den 22 Januarij 1862, van **MEUBELAIRE en andere GOEDEREN.** Nader en breeder te adverteren. — Zindelijke Goederen kan men nog bijbrengen. L. C. HONDIUS,
Ondernemer van Openbare Verkoopingen,
Taxateur en Boedelschikker.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN ONROEREND GOED.

De Notaris Mr. A. E. VAN DISHOECK te Heinkenszand zal, op Donderdag den 23 Januarij 1862, des voormiddags ten 10 ure, in het Gemeentehuis te **'s Heerenhoek**, ten verzoeke van de Erfgenamen van B. KARELSE, in leven Burgemeester van 's Heerenhoek, in het openbaar presenteren te verkoopen, zoo in Perceelen als in massa:

Eene HOFSTEDE, bestaande in WOONHUIS, SCHUUR en ERVE, te 's Heerenhoek, met daarbij behoorenden BOOMGAARD en BOUWLAND, ter gezamenlijke grootte van 11 Bunders 0184 Ellen, gelegen in de Gemeenten 's Heerenhoek, Ovezand en Borsselen; waarbij des verkiezende IN PACHT kunnen volgen:

5 Bund. 62. R. 40 Ell. WEILAND;

Voorts: **een dubbel WOONHUIS** met ERF, te 's Heerenhoek.

Alles bij uitgezette Biljetten uitvoeriger omschreven.

HOUTVERKOOPING op **Valkenisse**, Zaturdag 18 Januarij 1862.

De tegenwoordige of vroegere Bezitter van **drie Certificaten** Nat. Werk. Schuld, groot f 1000 Kapitaal, no. 701, 702 en 703, à 3 pCt. Administr. S. & D. SARPHATI & C°., wordt beleefd verzocht daarvan opgaaf te doen onder de Initialen: Dr. A. S. 1857, aan den Heer IZAAK BOASSON, Commissionnair in Effecten.

GYMNASTIE.

Voor de GYMNASTIESCHOOL te Middelburg wordt gevraagd **een Meester**, bekwaam tot het geven van onderwijs in de Gymnastie, het Exerceren en Dansen, tegen een inkomen van f 420 in het jaar, behalve eenige bijkomende emolumenten.

Die genen welke verlangen voor deze betrekking in aanmerking te komen, worden verzocht, vóór 15 Februarij aanstaande, zich in Persoon of bij franco Brieven, met overlegging van Attesten van voldoende kunde en goed gedrag, aan te melden bij den Secretaris der bovengemelde School.

WED. P. DEKKER & ZOON, in Manufacturen, te Middelburg, verlangen eene **Winkeljufvrouw**, als mede een **Jongmensch**, beide van de P. G. Alleen zij die grondig met het vak bekend zijn zullen in aanmerking komen.

Een **Boekbindersknecht**, vast werk toegezegd, benoodigd bij P. CORNAEY.

Met Mei benoodigd een **Arbeider**, goed Paardenwerk verstaande, tegen vast Loon en vrije Woning, bij P. HEERES, te Ritthem.

Gevraagd een **Kindermeisje**, E 71.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
(Uren van vertrek in Januarij.)

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Vrijdag	17	's morg.	5 ure.	Zaturdag	18	's morg.	7 ure.
Zondag	19	„	6	Dingsdag	21	„	7
Woensdag	22	„	7	Donderdag	23	„	8,30
Vrijdag	24	„	7	Zaturdag	25	„	10,15
Zondag	26	„	7,30	Dingsdag	28	„	7
Woensdag	29	„	10,30	Donderdag	30	„	7

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.